U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Michala Mazance a soudců Mgr. Davida Hipšra a JUDr. Jana Passera v právní věci žalobce: **S. D.,** zastoupeného Mgr. Jiřím Ostrýtem, advokátem se sídlem Slezská 14, Praha, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra,** se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 13. 12. 2011, čj. OAM/343/LE-BE02-P12-2011, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 26. 3. 2012, čj. 49 Az 4/2012 - 42,

takto:

I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.

II. Žádný z účastníků **nemá právo** na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

III. Ustanovenému advokátovi stěžovatele Mgr. Jiřímu Ostrýtovi **se přiznává** odměna za zastupování ve výši 2880 Kč, která mu bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu ve lhůtě 60 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

Odůvodnění:

I.

[1] Žalovaný rozhodnutím ze dne 13. 12. 2011, čj. OAM/343/LE-BE02-P12-2011, zamítl žádost žalobce o udělení mezinárodní ochrany jako zjevně nedůvodnou podle § 16 odst. 1 písm. f) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“).

II.

[2] Žalobce napadl rozhodnutí žalovaného žalobou u Krajského soudu v Praze, který ji rozsudkem ze dne 26. 3. 2012, čj. 49 Az 4/2012 - 42, zamítl jako nedůvodnou.

[3] Krajský soud odůvodnění předeslal, že žalobce svou námitku ve vztahu k porušení § 3 správního řádu a § 16 zákona o azylu nekonkretizoval tím, jaké okolnosti měly vést žalovaného k meritornímu přezkoumání žádosti, a ponechal ji ve zcela obecné rovině. V důsledku toho se jí soud blíže nezabýval.

[4] Krajský soud nepřisvědčil námitce stran vnitřní rozpornosti správního rozhodnutí a vadného procesního postupu, který žalobce spatřuje v tom, že správní orgán ve zrychleném řízení nelogicky poměřoval situaci žadatele s hledisky § 12 a § 14a zákona o azylu. Soud shledal, že skutková zjištění žalovaného plně odpovídají spisovému materiálu a žalovaný je i řádně zhodnotil. Napadené rozhodnutí netrpí vnitřními rozpory ani nedostatky odůvodnění. Soud považuje závěry žalovaného za přiměřené a správné.

[5] Krajský soud s odkazem na usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 25. 1. 2011, čj. 5 Azs 6/2010 - 107, uvedl, že předpokladem aplikace § 16 odst. 1 písm. f) zákona o azylu je zjištění, že žadatelem uváděné skutečnosti nemohou alespoň potenciálně představovat některý z důvodů pro udělení azylu či doplňkové ochrany. Proto se správní orgán musí ve svém rozhodnutí vyjádřit, má-li být jeho rozhodnutí přezkoumatelné, zda žadatelem uváděné okolnosti mohou být podřaditelné pod § 12 či § 14a zákona o azylu. Musí se zabývat vztahem uváděných skutečností a jednotlivých důvodů pro udělení mezinárodní ochrany. Nejedná se proto o žádný vnitřní rozpor rozhodnutí, jak se domnívá žalobce. Teprve v případě, kdyby bez dalšího nebylo možné relevanci tvrzených skutečností odmítnout a bylo by nutné se blíže zabývat konkrétními okolnostmi a vést k nim dokazování, správní orgán by byl povinen postupovat v běžném a nikoliv zrychleném řízení o žádosti o mezinárodní ochranu. Taková potřeba však v tomto případě nevyvstala. Procesní postup žalovaného byl tudíž správný.

[6] S ohledem na zásadu *non-refoulement* má správní orgán povinnost zhodnotit existenci rizik plynoucích z nuceného návratu žadatele do země původu i bez toho, že by je žadatel tvrdil. Za tímto účelem si musí obstarat potřebné informace. Proto bylo i v tomto případě prováděno dokazování zprávami o stavu dodržování lidských práv na Ukrajině, aby správní orgán mohl učinit závěr, že zásada *non-refoulement* se na žadatele nevztahuje. Tento procesní postup tedy neodporuje logice zrychleného řízení.

[7] Krajský soud uzavřel, že žalovaný neporušil žalobcem namítaná ustanovení správního řádu ani zákona o azylu, nepochybil ve svých úvahách a závěrech, a to ani v aplikaci ustanovení § 16 odst. 1 písm. f) zákon o azylu na případ žalobce, neboť pro zamítnutí žádosti jako zjevně nedůvodné byly splněny zákonem stanovené podmínky.

III.

[8] Žalobce (stěžovatel) napadl rozhodnutí krajského soudu kasační stížností z důvodů podle § 103 odst. 1 písm. a) a b) s. ř. s. Krajský soud podle stěžovatele nesprávně posoudil otázku správnosti aplikace § 16 odst. 1 písm. f) zákona o azylu. Správní orgán pochybil tím, že se nezabýval stěžovatelem tvrzenými skutečnostmi ve smyslu § 12 a § 14a zákona o azylu. Omezil se na pouhou reprodukci pohovoru k důvodům podání žádosti. Stěžovatelem tvrzené skutečnosti nepřezkoumával a bez dalšího uzavřel, že jde o účelově podanou žalobu.

[9] Krajský soud konstatoval, že předpokladem aplikace daného ustanovení je zjištění, zda žadatelem uváděné skutečnosti mohou potenciálně představovat některý z důvodů pro udělení azylu nebo doplňkové ochrany. Proto, má-li být rozhodnutí správního orgánu přezkoumatelné, musí správní orgán ve svém rozhodnutí vyjádřit, zda jsou žadatelem uváděné okolnosti podřaditelné mj. pod hypotézu stanovenou v § 12 či § 14a zákona o azylu. Správní orgán by však, i pokud dojde k názoru, že důvody uváděné žadatelem nejsou podřaditelné pod hypotézu v § 12 či 14a zákona o azylu, měl své závěry alespoň minimálním způsobem zdůvodnit. Neměl by se omezit na pouhé konstatování, co stěžovatel řekl a na konstatování, že jeho potíže nelze podřadit pod důvody uvedené v § 12 a § 14a zákona o azylu, jak se tomu stalo ve stěžovatelově případě.

[10] Podle stěžovatele mělo být rozhodnutí správního orgánu krajským soudem zrušeno, protože žalovaný při vydání rozhodnutí porušil ustanovení správního řádu týkající se řádného odůvodnění rozhodnutí, což činí napadené rozhodnutí nepřezkoumatelným. Krajský soud proto nesprávně uzavřel, že správní orgán ve správním řízení nepochybil.

IV.

[11] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že své rozhodnutí i rozsudek krajského soudu pokládá za zákonné. Poukázal na to, že kasační stížnost v podstatě neobsahuje konkrétnější argumentaci proti napadenému rozsudku soudu. Stěžovatel podrobněji neuvádí, v čem vlastně spatřuje naplnění kasačních důvodů. Uvedené námitky nemají opodstatnění. Žalovaný proto navrhl, aby Nejvyšší správní soud odmítl kasační stížnost pro nepřijatelnost.

V.

[12] Jednou z podmínek věcného přezkumu kasační stížnosti ve věci mezinárodní ochrany je její přijatelnost. Kasační stížnost by byla v souladu s § 104a s. ř. s. přijatelná, jestliže by svým významem podstatně přesáhla vlastní zájmy stěžovatele. Výkladem institutu (ne)přijatelnosti a demonstrativním výčtem jejích typických kritérií se Nejvyšší správní soud zabýval např. v usnesení ze dne 26. 4. 2006, čj. 1 Azs 13/2006 - 39, všechna rozhodnutí tohoto soudu jsou dostupná na www.nssoud.cz, dle kterého „*přesahem vlastních zájmů stěžovatele je jen natolik zásadní a intenzivní situace, v níž je – kromě ochrany veřejného subjektivního práva jednotlivce – pro Nejvyšší správní soud též nezbytné vyslovit právní názor k určitému typu případů či právních otázek. Přesah vlastních zájmů stěžovatele je dán jen v případě rozpoznatelného dopadu řešené právní otázky nad rámec konkrétního případu*.“

[13] Nejvyšší správní soud v posuzované věci neshledal přesah vlastních zájmů stěžovatele ani zásadní pochybení v postupu krajského soudu, které by mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele.

[14] Ze stěžovatelovy žádosti i výpovědi během konaného pohovoru vyplynulo, že do řízení o mezinárodní ochraně vstoupil poté, co s ním bylo zahájeno řízení o správním vyhoštění a byl umístěn do zařízení pro zajištění cizinců. Do České republiky přicestoval v roce 1993 za prací na základě měsíčního turistického víza. Ačkoliv mu již v roce 2002 bylo uděleno správní vyhoštění, z České republiky nevycestoval, aby mohl i nadále obstarávat finanční prostředky pro svou rodinu. Stěžovatel uvedl, že o mezinárodní ochranu žádá z důvodu potřeby legálního pobytu, neboť potřebuje vydělat peníze na studia mladší dcery. Dále vypověděl, že na Ukrajině neměl problémy s žádnými státními orgány a neměl ani potíže kvůli své rase, národnosti, pohlaví ani náboženskému vyznání. Po návratu do vlasti si svůj život neumí představit, v rodné vesnici by ani neměl kde žít. Návratu na Ukrajinu se obává z důvodu, že tam není dobrá situace.

[15] Správní orgán zamítl žádost stěžovatele o udělení mezinárodní ochrany jako zjevně nedůvodnou podle § 16 odst. 1 písm. f) zákona o azylu, neboť ve stěžovatelově případě neshledal důvody podřaditelné pod § 12 až § 14b téhož zákona.

[16] K otázce zjevně nedůvodných žádostí pro neuvedení skutečností svědčících udělení azylu a doplňkové ochrany se Nejvyšší správní soud vyjádřil např. v rozhodnutích ze dne 20. 11. 2003, čj. 2 Azs 27/2003 - 59, ze dne 12. 4. 2007, čj. 7 Azs 17/2007 - 59, nebo ze dne 17. 6. 2010, čj. 2 Azs 20/2010 - 85. V posledně uvedeném rozsudku uvedl, že aplikace § 16 odst. 1 písm. f) zákona o azylu přichází v úvahu především v situaci, kdy žadatelem uvedené skutečnosti zcela zjevně nelze podřadit pod žádný z důvodů pro udělení azylu či doplňkové ochrany, tedy například tehdy, uvádí-li jako příčinu emigrace pouze snahu o zlepšení své ekonomické situace.

[17] V usnesení rozšířeného senátu ze dne 25. 1. 2011, čj. 5 Azs 6/2010 - 107, Nejvyšší správní soud obdobně vyložil, že žádost o poskytnutí mezinárodní ochrany posuzuje správní orgán na základě skutečností, které žadatel uvede či které ve správním řízení jinak vyjdou najevo, a to z hlediska všech zákonných forem této ochrany, které se k těmto skutečnostem vztahují. Zamítnout žádost podle § 16 zákona o azylu, lze jen tehdy, nepřichází-li v úvahu žádná z takovýchto forem mezinárodní ochrany. Správní orgán musí tento závěr ve svém rozhodnutí v souladu s § 68 odst. 3 správního řádu náležitě odůvodnit. Této povinnosti žalovaný jak ve vztahu k azylu, tak i k doplňkové ochraně v případě stěžovatele dostál.

[18] Stěžovatel v průběhu řízení potvrdil, že důvody jeho příjezdu i potřeba setrvání na území republiky byly čistě ekonomické povahy. Závěr žalovaného i krajského soudu, že stěžovatel neuvedl skutečnosti svědčící tomu, že by mohl být vystaven pronásledování z důvodů uvedených v § 12 zákona o azylu, nebo že mu hrozí vážná újma podle § 14a zákona o azylu, plně vychází ze skutkového stavu zjištěného v průběhu správního řízení. Stejně tak se žalovaný zabýval i tím, zda u stěžovatele nenastaly důvody svědčící pro udělení humanitárního azylu nebo azylu či doplňkové ochrany za účelem sloučení rodiny. Jelikož žalovaný dospěl k závěru, že žadatelovy potíže nelze podřadit pod žádný z důvodů uvedených v § 12 až § 14b zákona o azylu, mohl žádost stěžovatele zamítnout jako zjevně nedůvodnou podle § 16 odst. 1 písm. f) zákona o azylu. Není tedy pravdou, že by se nezabýval stěžovatelem tvrzenými skutečnostmi ve smyslu § 12 a § 14a zákona o azylu, jak namítá stěžovatel v kasační stížnosti. Nejvyšší správní soud s hodnocením správního orgánu souhlasí. Proto neshledal důvody pro konstatování přijatelnosti či důvodnosti kasační námitky stěžovatele stran hodnocení relevance stěžovatelovo příběhu.

[19] Nejvyšší správní soud opakovaně konstatuje, že ekonomicky motivované důvody pro podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany nelze považovat za relevantní pro vyhovění žádosti a pro udělení azylu ani doplňkové ochrany (např. rozhodnutí ze dne 27. 8. 2003, čj. 5 Azs 3/2003 - 54, ze dne 30. 10. 2003, čj. 3 Azs 20/2003 - 43, ze dne 19. 6. 2008, čj. 6 Azs 35/2008 - 57, ze dne 30. 6. 2004, čj. 7 Azs 138/2004 - 44, nebo ze dne 16. 2. 2005, čj. 4 Azs 333/2004 - 69).

[20] Ani snaha stěžovatele o legalizaci pobytu za účelem výkonu zaměstnání na území České republiky z důvodu ekonomické situace v zemi původu neobstojí jako relevantní důvod ve smyslu § 12 - § 14b zákona o azylu. Řízení o mezinárodní ochraně je třeba chápat jako zcela mimořádný institut sloužící k ochraně cizinců, kteří pociťují důvodnou obavu před pronásledováním v zemi svého původu nebo kterým by v případě návratu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy. Legalizace pobytu prostřednictvím řízení o udělení

mezinárodní ochrany je proto nepřijatelná (viz rozsudek ze dne 18. 11. 2004, čj. 7 Azs 117/2004 - 55).

[21] Nejvyšší správní soud rovněž poukazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 5. 2011, čj. 5 Azs 6/2011 - 49, podle kterého skutečnost, že žadatele vedla k podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany mimo jiné také snaha o zajištění legálního pobytu na území České republiky, sama o sobě nepostačuje k zamítnutí žádosti jako zjevně nedůvodné podle § 16 zákona o azylu. Tato skutečnost nevylučuje, že žadatel se chce usídlit v České republice právě proto, že má odůvodněný strach z pronásledování z azylově relevantních důvodů nebo že by v případě navrácení do této země čelil skutečnému nebezpečí vážné újmy zakládajícímu nárok na doplňkovou ochranu. V nyní posuzovaném případě tyto důvody nebyly zjištěny, neboť, jak již bylo uvedeno, stěžovatelovy motivy k setrvání na území České republiky se pojí s jeho snahou obstarat dostatečné finančních prostředky na obživu své rodiny. Ani sám stěžovatel netvrdil, že by měl potíže se zajištěním obživy na Ukrajině z azylově relevantních důvodů, ale spíše z důvodů obecné ekonomické situace na Ukrajině.

[22] Se zřetelem k výše uvedenému Nejvyšší správní soud uzavírá, že ustálená a vnitřně jednotná judikatura zdejšího soudu poskytuje dostatečnou odpověď na námitky vznesené v kasační stížnosti. Kasační soud neshledal ani žádné další důvody pro přijetí kasační stížnosti k věcnému projednání. Za těchto okolností uzavřel, že kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele, a proto ji jako nepřijatelnou ve smyslu § 104a s. ř. s. odmítl.

[23] O nákladech řízení rozhodl tento soud na základě § 60 odst. 3 s. ř. s. ve spojení § 120 s. ř. s., podle něhož žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, jestliže byl návrh odmítnut.

[24] Stěžovateli byl ustanoven zástupcem advokát; v takovém případě platí hotové výdaje a odměnu za zastupování stát (§ 35 odst. 8 ve spojení s § 120 s. ř. s.). Nejvyšší správní soud určil odměnu advokáta částkou 2100 Kč za jeden úkon právní služby (podání kasační stížnosti) a dále 300 Kč jako paušální náhradu hotových výdajů v souladu v souladu s § 7, § 9 odst. 3 písm. f), § 11 odst. 1 písm. d) a § 13 odst. 3 vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), celkem tedy 2400 Kč. Tuto částku pak soud podle § 57 odst. 2 s. ř. s. zvýšil o částku 480 Kč připadající na náhradu daně z přidané hodnoty, kterou je ustanovený advokát z odměny za zastupování jako plátce povinen odvést. Částka v celkové výši 2880 Kč bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu ve lhůtě šedesáti dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

Poučení: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně17. září 2012

JUDr. Michal Mazanec

předseda senátu